

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 zlr. 45 kr., miesięcznie 1 zlr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 zlr. 30 kr., miesięcznie 1 zlr. 35 kr. — Insercyja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamae sa wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLAD.

Monarchya austryacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Niemce. — Dania. — Rosya. — Księstwa Naddunajskie. — Turcya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

MONARCHYA AUSTRYACKA.

Sprawy krajowe.

(Depesza telegr. pana Namiestnika wyższej Austrii do Jego Excel. p. ministra spraw wewn. w Wiedniu.)

Linz, 29. lipca. Jej-Mość Cesarzowa przybyła tu dzisiaj o god. 6^{3/4} zrana parostatkiem w najlepszym zdrowiu, a w 5 minut potem Jego c. k. Apost. Mość drogą lądową. Licznie zebrana ludność witała Ich ces. M. M. z uniesieniem radości. O god. 7. udali się Ich Moście Cesarstwo przez uroczyste ozdobione miasto w dalszą drogę do Ischl. (W. Z.)

Wiedeń, 29. lipca. Litogr. *koresp. austr.* pisze: O udziale dystryktów Jazygii i Kumanii w pożyczce narodowej, zawiera *Pest-Ofner Zeitung* następujące doniesienie z Jaszbereny z d. 20. b. m. „Z prawdziwą radością dowiadujemy się z raportów urzędowych, że gminy dystryktów Jazygii i Kumanii zaraz w dzień, w którym je wezwano, subskrybowały z najszczerzą gotowością sumę 1,232.000 zlr. m. k. Suma subskrybowana w okręgu Kun-St. Miklos niewiadoma dotychczas dla znacznego oddalenia tego okręgu od siedziby władzy komitatowej, ale wnosząc z zamowności i prawnego sposobu myślenia mieszkańców wypadnie jeżeli nie stosunkowo większa, to przynajmniej nie mniejsza. Z równą skwapliwością i gorliwością odbywa się subskrypcya prywatnych. Zwazwszy, że w tych dystryktach niekwitnie industria, a mieszkańcy zajmują się głównie rolnictwem, zwazwszy następnie, że gminy te ponoszą już i będą ponosić znaczne koszta przy rozpoczętej właśnie regulacyi rzek Cisy i Beretyo, a nareszcie przy zamierzonej kommassacyi swych gruntów; jest ten znaczny udział w pożyczce, a szczególnie objawiona przy tej sposobności gotowość zestawiona z wielą innemi jeszcze czynami, mianowicie z wypadkiem tegorocznej rekrutacyi, przy której dość znaczny kontyngens 1016 ludzi pokryto w ciągu dni kilku powiększej części z ochotników, najjawniejszym i najlepszym dowodem prawdziwej przychylności tych dystryktów do rządu i świadczy oraz jak wielkiego poświęcenia zdolni ich mieszkańcy pod odpowiednim kierunkiem.

Ameryka.

(Poczta z zachodnich Indyi.)

Londyn, 18. lipca. Zachodnio-indyjska poczta. „Okreś „*Magdalena*“, między którego pasażerami znajduje się Latrobe, gubernator z Melbourne, przywiózł w gotówce 922.172 dolarów, tudzież pocztę z Greytown z 21, Chagres 23, Jamajki 27, Barbados 27, St. Lucia 28. czerwea, a z St. Thomas z 2. lipca. Z Jamajki nadeszły znowu wiadomości o cholercie, mianowicie z dystryktów St. Anna i St. Thomas w the Vale; epidemia ta srożyła się w pierwszym miejscu tak mocno, że dla braku robotników wypadną podobno bardzo małe zbiory w Pimento. Kto tylko zdoła, ucieka z zarazonego okręgu. Nie mniej w Barbados srożyła się ta choroba; wielu żołnierzy padło ofiarą; ulice i okrętowe warsztaty są wyludnione; gubernator kazał pootwierać wszystkie więzienia; mówiono nawet, że władzę policyi chce rozwiązać. W jednym dniu (28. czerwea) pogrzebano 311 trupów, a liczbę zmarłych podczas ostatnich 14 dni podają na 5000. Między białą ludnością nie wielka jest śmiertelność; zwolniła także w samem miesiącu; ale tem bardziej sroży się na wsi. W San Juan, Porto Rico był wielki pożar, który trwał od 25. wieczór aż do 27. Spaliło się samych towarów najmniej za 200.000 dolarów. W Demerara jeszcze nie pojawiła się cholera.

Okreś „*Magdalena*“ przywiózł prócz tego wiadomość z portów cichego morza i z Australii. — Z Panamy są doniesienia z 22. czerwea. Prowincya ta oświadczyła się za formą konstytucyjnego rządu, i posłała 250 ludzi pod dowództwem generała Posada do Kartageny dla stawienia czoła dyktatorowi, to jest generałowi Milo. Wszystkie inne prowincye w Pacific oświadczyły się również za konstytucyą. Handel idzie słabo w Panama; stan zdrowia jest dobry; bu-

dowa kolei żelaznej postępuje nieprzerwanie. — W Chili (31. maja) panowała spokojność i handel cokolwiek się ożywił. — W Valparaiso dało się czuć dnia 13. lekkie trzęsienie ziemi, jednak nie zrobiło żadnej szkody. Na przyszły wrzesień zapowiedziano w Santiago wystawę przemysłową. — Z Peru sięgają wiadomości po dzień 12. czerwea. Wybuchła tam rewolucya. Castilla zajął południową, a prezydent Echiquique północną stronę. Słychać, że generał Belzu, prezydent Boliwii trzyma z Castillą, posłał mu broń, amunicyę i pieniądze. Panuje powszechne zniechęcenie, a kupcy zagraniczni uskarżają się. Podobnie w Limie jak w Valparaiso dały się czuć lekkie trzęsienia ziemi; lecz i tam przeminęły bez wyrządzenia szkody. W Callao znajdował się tylko jeden angielski statek wojenny, szoner „*Cochatrice*“ o czterech działach. Okreś „*President*“ wypłynął z francuską fregatą „*La Torte*“ dla ścigania rosyjskich wojennych okrętów „*Aurora*“ i „*Dianna*“.

Poczta australaska przywiozła listy z Melbourne z 5go, a z Sydney z 11. maja. Toczo tam zwawy spór nad nową konstytucyą i względem ostatniej depeszy Londyńskiego kolonialnego urzędu; przytem naradzano się, czyli i w jaki sposób możnaby bronić portów Australskich przeciw mogącej nastąpić zaczepce ze strony okrętów rosyjskich. Dochód kopalni złota ani się powiększył ani pomniejszył. Tą razą nie donoszą o nowych odkryciach pokładów złota, a w Sydney zmniejszył się zasób złota. Ogółowy wywóz z Sydney w pierwszym kwartale b. r. wynosił gotówką w złocie 326.406 funt. sztr., w produktach krajowych 812.663 funt. sztr., między temi najszczejniejszą wełną w kwocie 397.755 funt. sztr. (6,121.644 funtów wełny). — Cwieróroczne przychody kolonii wykazują naprzeciw wydatkom przewyżkę 66.429 funt. sztr. — Handel w ogóle niema ruchu, zasoby są wielkie; bank podwyższył swe dyskonto na 6 proc.; zbiory są pomyślne; ciągle jeszcze daje się czuć brak sił roboczych; cena złota w Sydney dnia 9. maja była 3 funty sztr. 17 szyl. 6 den. do 3 funt. sztr. 18 szyl. — Wezbranie wody wyrządziło w Hobart-Town znowu wielką szkodę. Niektórzy podają ją na 50.000, a drudzy nawet na 120.000 funt. sztr.

Hiszpania.

Gazeta urzędowa z 18. lipca pisze:

„J. M. Królowa przyjęła na mocy przysługujących Jej prerogaty konstytucyjnych dymisyę całego ministeryum hrabi San Luis i mianowała inne ministeryum pod prezydencyą księcia Rivas.

Dziennik urzędowy zawiera dalej dekret królewski z 18. lipca z wymianieniem wiadomych już członków gabinetu nowego. Dla sprostowania doniesień dawniejszych wiedzieć należy, że ministeryum finansów jest Cantero a sprawiedliwości de la Serna, tudzież że generał Cordova mianowany dniem wprzód ministrem wojny jest również członkiem ministeryum nowego. — Dalej znów ogłoszono dekreta względem prasy drukarskiej i płacenia podatków z góry. Wkońcu donosi gazeta madrycka, że królowa mianowała pułkownika Garrigo generałem brygady i oddała oraz jego rozkazy kawaleryę znajdującą się w Madrycie i miastach okolicznych.

Dziennik *Espana* z 18. lipca donosi, że rząd otrzymał 17go doniesienie o powstaniu w Valladolidzie i Barcelonie. Ministrowie zeszli się na radę i postanowili podać się do dymisyi. O godzinie 12^{1/2} w nocy mieli posłuchanie u królowej, która po należytej rozwadze przyjęła ich dymisyę. Następnie powołano generała Cordova do pałacu, a królowa poruczyła mu utworzenie nowego gabinetu. — Jenerał udał się o godzinie 2giej do panów Mon i Pidal, z którymi miał krótką naradę. Wieczorem poczynił dalsze kroki potrzebne i w czem go książę Rivas wpływem swoim wspierał. Po otrzymaniu wiadomości o wypadkach w Valladolidzie i Barcelonie spostrzeżono w Madrycie znaczne pomiędzy ludnością wzruszenie; za nadejściem zaś nocy zaczęły się tłumy skupiać, mianowicie przy bramie del Sol i tylko przedstawienia władz wojskowych zdołały uspokoić te tłumy, między którymi znajdowało się także wielu zbrojnych ludzi. (W. Z.)

(Doniesienie z Madrytu z 24. lipca.)

Według depeszy z Perpignan z d. 24. lipca niezaburzone już powtórnie pokoju w miastach Saragocie, Walencyi, Darcelonie, Kadyxie, Sewilli, Santander i Corunnie. Walki byków odbywały się d. 18. w Madrycie w zwyczajny sposób. Obawiają się wybuchu zarazy lub innych chorób zaraźliwych, gdyż po ulicach leży mnóstwo trupów, ofiar walki i okropnego gorąca. Hrabina Montijo bawi na wsi i niebyła w Madrycie podczas rozruchów. (Zeit.)

Anglia.

(Rozprawy w izbach. — Interpelacya Earl of Harringtona. — Poselstwo królowej.)

Londyn, 22. lipca. Na wczorajszym posiedzeniu izby wyższej wniósł *Earl of Harrington* zapytanie, czyli to prawda, że lord Westmoreland otrzymał zlecenie, ażeby dał zapewnienie jako Anglia niezezwoi na udział polskich poddanych Rosyi w wojnie przeciw Carowi? Powtarza wyraźnie, że tu mówi o trzynastu milionach mieszkańców Polski należącej do Rosyi, z których 200.000 służy w wojsku rosyjskiem. Jeżeli lord Westmoreland otrzymał zlecenie tego rodzaju, tedy działa, luboć w najlepszej myśli, na korzyść Rosyi. Szlachetny lord mówił dalej o założeniu państwa panslawistycznego itp. *Lord Aberdeen* zapytał, co jest właściwie zapytanie szlachetnego lorda? *Earl of Harrington* powtórzył na to główną treść swej interpelacyi; na co *lord Aberdeen* odpowiedział: Gdyby szlachetny lord był tak dobry poczekać na przybycie mego szlachetnego przyjaciela sekretarza stanu spraw zagranicznych, toby otrzymał dokładniejszą odpowiedź od tej jaką ja mu dać mogę. To jednak mogę powiedzieć, że lord Westmoreland nieotrzymał podobnych instrukcyi. Co szlachetny lord rozumie pod udziałem poddanych rosyjskich, tego nieumiem sobie jasno wytłumaczyć. Co do naszych sprzymierzeńców, ci naturalnie niemogli od nas otrzymać żadnych instrukcyi; ale ze względu na nasze wojska, sądząc, że kwestya czyli zbiegi innego mocarstwa mogą być użyte do służby, jest kwestya czysto wojskowa, której rozstrzygnięcie należy do naczelnego dowódcy wojsk angielskich. W ogóle mogę powiedzieć, że lord Westmoreland nieotrzymał instrukcyi tego rodzaju. *Earl of Harrington* powiada, że się dowiedział, iż legia polska ofiarowała swą pomoc, ale że głównie za staraniem rządu angielskiego tej usługi nieprzyjęto. — *Lord Aberdeen* przedłożył poselstwo od Królowej, które odczytał kanclerz skarbu. Treść poselstwa jest następująca:

Victoria Regina, — Jej królewska Mość uważa za rzecz stosowną zarządzić przewyższe wydatków jaką wyniknąć może z wojny, w której Jej królewska Mość teraz zostaje z Cesarzem Rosyi i w zaufaniu do przychylności izby lordów przekonana jest Jej Mość Królowa, że lordowie przyzwolą na środki, jakie się w rzeczonym względzie okazały potrzebne.

Lord Aberdeen: niechaj mi wolno będzie zrobić wniosek, ażeby łaskawe poselstwo Jej królewskiej Mości w przyszły poniedziałek wzięte było pod rozważenie.

Na posiedzeniu izby niższej przedłożył poselstwo Królowej kanclerz skarbu a przewodniczący je odczytał; szanowni członkowie słuchali stojąc z odkrytą głową. W tym krótkim dokumencie zrobiono tylko jedną małą zmianę, mianowicie w miejscu „w zaufaniu do lojalności, gorliwości i przychylności swej wiernej izby niższej.“ *Kanclerz skarbu* zaproponował, ażeby poselstwo odesłano do komitetu przyzwolenia, albo naradzano się nad niem w przyszły poniedziałek. *Mr. d'Israeli*: W imieniu tej strony izby mogę powiedzieć, że chętnie przyzwoli na każdą pomoc, jakiej potrzebować może Jej Mość Królowa, by tę wojnę z siłą, odwagą i wytrwałością doprowadzić do końca. Jak się dowiaduję, weźmie izba poselstwo królewskie w poniedziałek pod obradę i pewną mam nadzieję a nawet przekonanie, że ministrowie Jej królewskiej Mości będą nam mogli dać w poniedziałek zapewnienie, że parlament w teraźniejszym stanie rzeczy odbędzie sesję jesienną. (W. Z.)

(Zmiana uniformu w armii. — Pałac Sydenham.)

Londyn, 20. lipca. Zajmuje teraz zmiana uniformu armii angielskiej. Książę Albert gorliwie za nią przemawia i naradza się w tej mierze z jeneralicją. Wzory pokazano woprzód Jego królewicz. Mości, nim je przedłożono Jej Mości Królowej. Poczem dla próby przedstawiono Jego królewicz. Mości i księciu Wali niejaką liczbę nowo-uniformowanych żołnierzy. Nowy uniform lekkiej piechoty będzie się składać z krótkiej wierzchniej sukni, barwy szarej, a nie czerwonej i z takich samych spodni. Prawda, że uniform taki niezyska przezto na okazałości, ale będzie mniej wystawiony na pociski nieprzyjaciela. Miejsce płaszcza zajmie pewien rodzaj zarzutki. Ale najważniejsza reforma zajdzie w nieforemnych dotychczas torniistrach. Podczas gdy infanterzysta dźwigał dotychczas karabin i pakunek o 68 funtów, będzie teraz ten ciężar o 28 funtów zmniejszony.

Akcyonaryusze krzyształowego pałacu w Sydenham, otrzymali w tych dniach od dyrekcji pierwszy, wcale pomyślny wykaz miesięczny (wiadomo, że gmach ten jest otworzony od 10. b. m.). Az do dnia otwarcia wydano 910.329 funt. sztr., później aż do dnia 10go bieżącego miesiąca 91.000 funt. szterlingów, a w dalszym kosztorysie podano: 209.000 funt. sztr., nielicząc w to 90.000 funt. sztr., które na budowę dwóch wież wodnych wyznaczono. A tak będzie kosztować budowa 1,300.000 funt. sztr., a dyrekcya biorąc na uwagę przychód ewentualny, niechce już przyjmować dalszych kapitałów, jak tylko te, do których jest dotychczas umocowana (1,000.000 funt. sztr.). Wpłynęło do kasy po dzień 8. lipca 72.913 funt. sztr.; z tego przypada z zakupienia biletów season 35.388 funt. sztr., kwota za wstęp wynosi 13.032 funt. sztr.; za najęcie i sprzedanie przestrzeni na pierwsze półrocze 12.289 funt. sztr., za napoje ochładzające 11.500 funt. sztr.; bezpośrednio źródła przychodu wydały kwotę 704 funt. sztr. Jeżeli się sprawdzi porachunek dyrekcji, że koszt rocznego utrzymania będą zupełnie pokryte kwotą 52.000 funt. sztr., następnie jeżeli uczęszczanie publiczności nie zmniejszy się, lecz zostanie w takim samym stopniu, jak dotychczas, tedy przedsiębiorstwo to będzie na wszelki sposób zyskowne.

(Engl. Coresp.)

Francya.

(Pobyt Cesarstwa w Biaritz. — Petycyja Hiszpanów we Francyi o powrót do kraju.)

Paryż, 25. lipca. *Monitor* donosi z Biaritz z dnia wczorajszego, że pobyt tamtejszy służy bardzo Cesarzowi i Cesarzowej, i że nieustannie odbierają dowody najżywszej sympatyj ze strony ludności. — W ostatnich dniach aresztowano znaczną liczbę osób z niewiadomych powodów; mówią że znaleziono broń i że odkryto spisek. — Internowani do Perigneux oficerowie hiszpańskiego pułku Cordova, który w Saragocie uległ przemocy wojsk królewskich, podali do ministra spraw wewnętrznych petycyę o powrót do ojczyzny, w której przytaczają na poparcie prośby swoje, że zasady polityczne, dla których powstałi, odniosły teraz zwycięstwo. (*Zeit.*)

(Wiadomości bieżące. — Przygotowania do festynu imienia Napoleona. — Plac na konne wyścigi. — Aresztacye. — Handel.)

Paryż, 23. lipca. Dekretem cesarskim wyznaczono na koszt uroczystości 15. sierpnia 320.000 franków. Według doniesień dziennika *Patrie* robią już na rozmaitych punktach Paryża przygotowania do tego festynu. Na polu marsowem przedstawione będzie oblężenie Sylistryi. Przed pałacem ciała prawodawczego i przed baryerą tronową spala sztuczne ognie, a oprócz tego odbędą się gry wojskowe, przedstawienia bezpłatne we wszystkich teatrach, illuminacye i t. p. Pomiedzy ubogich rozdać mają 80.000 franków.

Według „Bulletin de Paris“ zamysłają urządzić ogromny plac na wyścigi konne a przedłożony plan w tym względzie miał już otrzymać potwierdzenie cesarskie. Plac ten rozciągać się będzie na pięknej równinie między laskiem bulońskim, Sekwaną, opactwem Longchamps i wsią Saint James; obwiedziony ma być dokoła darczem i murem. W trybunach będzie się mogło 40.000 widzów pomieścić, a na szkarpach do 300.000.

Policya zabrała niedawno w Granville (pod Paryżem) wielką ilość pism zakazanych które okrętem z Jersey przywieziono.

Temi dniami przytrzymał w Paryżu i na prowincyi wiele osób; w samym Paryżu 82.

Sprawy handlowe tak w Paryżu jak i w całej Francyi znacznie zwolniały. Bardzo wiele fabryk ustalo i tylko robotnicy zatrudnieni przy budownictwie mają stały zarobek. Najwięcej ucierpiał w teraźniejszym przesileniu handel wywozowy.

Minister sprawiedliwości polecił prefektom, a mianowicie prefektom departamentów południowych jak naściślejsze dozоровanie wszystkich wychodźców politycznych. (W. Z.)

Niemce.

(Król spodziewany z powrotem za trzy dni. — Dania ma przystąpić do związku prusko-austriackiego.)

Berlin, 28. lipca. Jego Mość król zabawi przez piątek, sobotę i niedzielę w Mnichowie i dopiero w poniedziałek uda się z powrotem do Berlina.

Jego Mość król nadał królowi Portugalii i księciu Oporto order czarnego orła.

Słychać, że niebawem można się spodziewać przystąpienia Danii do prusko-austriackiej konwencyi. Dania ma przystąpić w imieniu wszystkich państw swoich, nie tylko Holzstynu. (*Zeit.*)

(Doniesienie z nad granicy rosyjskiej. — Przystąpienie związku niemieckiego do traktatu austriackiego-pruskiego.)

Berlin, 26. lipca. Z Kowna donoszą, że dnia 18. b. m. przeszło tamtędy do Polski 4000 piechoty wraz z amunicją i słychać, że później dalszy oddział 2000 ludzi nastąpi. Dla spieszniejszego transportu towarów, płynących w górę rzeki do Rosyi, będzie zaprowadzony w Kownie główny urząd celny (Tamożna), tak iż towary niebędą rewidowane jak dotychczas w Georgenburgu, lecz tylko plombowane do dalszej ekspedycyi.

Frankfurt, 25. lipca. Zgromadzenie związkowe przystąpiło wczoraj na nadzwyczajnym posiedzeniu do stanowczego głosowania nad propozycjami wydziału względem przystąpienia całego niemieckiego związku do austriacko-pruskiego zaczepnego i odpornego przymierza z 20. kwietnia. Propozycye wydziału zawierały: 1. ażeby niemiecki związek przystąpił do namienionego przymierza, a 2. ażeby zgromadzeniu związkowemu zezwieszono wolność uchwały środków jakie się okazały potrzebne i żeby osobny wydział z 24. maja porozumiał się w tej mierze z wojskową komisją związkową. Na zapytanie, które nastąpiło względem tych propozycyi, oświadczył się tylko Meklenburg przeciw przystąpieniu do związku; oznajmił wprawdzie swoje wewnętrzne zaspokojenie z przyczyny tak pomyślanej zgody między gabinetami Austyi i Prus, był jednak tego zdania, że osnowa zawartego między dwoma niemieckimi wielkimi mocarstwami traktatu, sięga daleko poza obręb postanowienia aktu związkowego, i że z tej przyczyny nie może się związkowe zgromadzenie do tej konwencyi przyłączyć; dlatego Meklenburg nie głosuje za proponowanym przez wydział przystąpieniem. Pan Scherf, poseł Jego Mości Króla Holandyi, ze strony Luxemburg-Limburga, oświadczył z polecenia swego rządu, że Wielkie Księstwo Luxemburg przystępuje do traktatu przymierza; księstwo Limburg zaś jako integrująca prowincya królestwa Holandyi, które postanowiło zachować ścisłą neutralność, może zająć tylko to stanowisko, jakie i Holandya zachowywać będzie. Poseł Jego Mości Króla Danii ze strony Holstein i Lauenburga oświadczył, że nie otrzymał jeszcze od swego rządu instrukcyi do głosowania, jednakże jego rząd uznaje zupełnie przyjęte przez Anstryę i Prusy postępowanie, i że Holstein i Lauenburg nie ustąpi żadnemu z swych sprzymierzeńców w wypełnieniu powin-

ności związkowych. Zastępcy wszystkich innych rządów związkowych oświadczyli się bezwarunkowo za przystąpieniem do konwencji z 20. kwietnia. Po skończonym głosowaniu, zabrał głos cesarsko-królewski austriacki prezydyalny poseł z związku, pan Prokes-Osten i oświadczył najprzód, że przez zbliżające się do jednomyślności głosowanie zastępców niemieckich rządów związkowych, jest teraz zamienione w stanowczą uchwałę przystąpienie całego związku do zaczepnego i odpornego przymierza obudwu wielkich mocarstw niemieckich. Potem życzył zgromadzeniu szczęścia do tej uchwały, którą złożono na nowoświadcstwo jedności i zgody niemieckich państw w tak ważnej i zawikłanej sprawie; zgadzające się w swojej woli i w swoich siłach Niemce będą w stanie bronić wszędzie i utrzymać z całą skutecznością swe prawa. Nakoniec powtórzył c. k. prezydyalny poseł z szczegółniejszym przyciskiem zawarte w spólnej deklaracji Austrii i Prus oświadczenie że niemieckiemu związkowi będzie zapewniony należący się wpływ w obradach i krokach odnośnych do dalszego rozwoju i rozwiązania tej ważnej kwestyi.

(Leips. Z.)

Dania.

Berlin, 28. lipca. Najnowsza depesza dziennika *C. B.* z północnego widowiska wojny donosi, że admirał *Corry* ranny odjechał do Anglii jako inwalid, chociaż nie wiadomo, przy jakiej sposobności otrzymał te rany.

(Zeit.)

Rosya.

(Dyplom Cesarski.)

Wydany na imię *Tyfliskiego gubernatora wojennego dowodzącego oddziałami Guryjskim i Achałtychskim, oraz wojskami w Abchazji rozlokowanymi, Naszego generał-lejtnanta księcia Andronnikowa 1go.*

Przykładna 30-letnia służba wasza na Kaukazie i w kraju Zakaukazkim, połączona z wielu świetnymi czynami mężstwa i waleczności wstawioną została obecnie nowymi wybornymi działaniami w rozprawie z Turkami 4. czerwca r. b. na granicy Guryi, skutkiem których były zupełna porażka 34tysięcznego korpusu Tureckiego, zostającego pod dowództwem Muszira Selima Baszy, wzięcie trzech obozów nieprzyjacielskich z całym mieniem, wszystkich 13 dział należących do korpusu, 35 sztandarów i chorągwi i mnóstwa oręża.

W dowód szczerzej Naszej wdzięczności za tak chwalebny służbę waszą Najmilszemu mianujemy was kawalerem orderu s. Aleksandra Newskiego, którego oznaki przy niniejszem załączając pozostajemy ku wam życzliwi.

Na oryginale własną Jego cesarskiej Mości ręką napisano:

„Mikołaj.“

St. Petersburg, 25. czerwca 1854 roku.

— Rozkazem Cesarskim generał-adjutant, generał inżynierii v. Schilder, naczelnik inżynierów armii czynnej, zmarły w skutek ran odniesionych w bitwie z Turkami, wykreślony został z kontrol.

Ksiestwa Naddunajskie.

(Szyki wojsk i strategia na linii bojowej.)

Wiedeń, 29. lipca. „Oesterreichischer Soldatenfreund“ pisze:

Otrzymujemy z Jassy i z Odessy równocześnie wiadomość, że cywilni gubernatorowie rosyjskich prowincji Bessarabii, Podola i Chersonu otrzymali najwyższe zlecenie, ażeby wszelkimi siłami przyspieszali ukończenie żniw tegorocznych. Ten rozkaz tłumaczy się innym rozporządzeniem według którego do owych trzech prowincji wkrótce ma wkroczyć armia licząca 300.000 wojska. Poczyniono już wszelkie przygotowania do koncentracji wszystkich korpusów armii w tej okolicy, przezco utworzona będzie nadal komunikacja z Krymem i Kaukazem. W Krymie stoi dostateczna siła wojskowa zabezpieczająca ten półwysep przeciw wszelkim ewentualnościom. Centrum linii operacyjnej wszystkich armii rosyjskich jest miasto Kisseneu nad Prutem.

Armie nieprzyjacielskie stoją w następującym szyku bojowym:

„Główna kwatera dwóch francusko-angielskich wodzów i sztabowa stacya floty czarnego morza jest w Warnie. Angielski korpus posiłkowy ustawiony jest w Dewno, Parawadu i Szumli wzdłuż gościńca, francuskie wojska posiłkowe obsadziły gościniec z Warny do Bodbaszi i Aidos (Burgas). To ustawienie na to jest wyrachowane ażeby wojska angielsko-francuskie zawsze miały wolny odwrót na flotę. Można z pewnością suponować, że główne przedmioty operacyjne dla tej siły zbrojnej niesą położone ani nad Dunajem ani w Wielkiej Wołoszczyźnie. Wojna rosyjsko-turecka przybrała już tak wielkie rozmiary, że dla wojsk posiłkowych oznaczone są zupełnie inne strategiczne ważne punkta do wstępnego boju i dla obrony.

Do wstępnego boju: Wybrzeże czarnego morza od ujścia Suliny do Odessy i Chersonu, dalej półwysep Krym z swemi ważnymi stacyami morskimi, nakoniec dwie twierdze Anapa i Noworossu, obadwa klucze do Czerkiesyi, które konieczne dostać się muszą w ręce wojsk posiłkowych, jeżeli ma być utrzymana nieustająca komunikacja między Szamylem a armią sprzymierzona.

Do obrony: zagrożone znowu przez Rosyan punkta wybrzeżne od Suchum Kale aż do Batum, gdzie tureckie siły zbrojne niedawno poniosły bardzo dotkliwe klęski. Dlatego wysłano dnia 15. b. m. pięć parowych fregat i dwadzieścia okrętów transportowych z korpusem 8000 wojska i z trzema dobrze uzbrojonymi baterjami w Warny do Gunie nad ujście rzeki Czoroksu (ponizej Batum).

Równocześnie przybyło tam 3000 nizamów z 15 działami z Trebizondy, ażeby wspólnie uderzyć na Rosyan operujących z Achałtycyku. Dowiadujemy się, że Basza komenderujący w Kars (Guyon) na czele 15,000 wojska w Ardaganie nad rzeką Kur przywrócił komunikację z tem świeżem wojskiem tureckiem i z szczętami wojska Selim Baszy rozbitego przez Rosyan.

Ale słyhać, lubo jeszcze ta wiadomość niejest potwierdzona, że książę Andronikow na głowę miał pobić te wojska podczas pochodu. Przy tej sposobności musimy wspomnąć, że między wszystkimi sztabowymi i wyższymi oficerami tureckiej mało-azyatyckiej armii panuje powszechne oburzenie na uroszczenia i arogancję Guyona.

Turecka armia bałkańska obozuje na wzgórzach Szumli na gościńcach ku Bulanyk, Seklik i Bular i liczy 70,000 wojska. Oddział 30,000 żołnierzy połączył się z mało-wołoskim korpusem w Ruszczuku; gdzie potąd jeszcze jest w komplecie. Na ziemi wołoskiej w Dzurdzewie stoi tylko 9000 wojska w pozycyi obronnej.

Rosyjski korpus obserwacyjny w Frateszli niejest liczniejszy. Główna kwatera generała Dannenberga jest w Bukareszcie; wojska jego korpusu utrzymują komunikację z armią generała Lüdersa w obronnym obozie pod Slobodya, a ponieważ się oddział generała Li-prandi znajduje na marszu ku brzegom Seretu, przeto stanowisko, jakie w obecnej chwili zajmuje cesarsko-rosyjska armia okupacyjna, najlepiej w ten sposób da się oznaczyć: że obręb tego szyku bojowego położony jest między 45, a 50 stopniem półn. szerokości i między 25, a 50 wschodniej długości.

(A. B. W. Z.)

Turcyja.

(Wiadomości bieżące. — Siła wojsk pod Warną. Generał Ney †. — PP. Black i Durand upoważnieni zaciągnąć pożyczkę. — Memorandum.)

Konstantynopol, 19. lipca. Wojska angielsko-francuskie nieopuściły jeszcze obozu pod Duvną, sześć mil od Warny. Liczba ich wynosi 90,000, mianowicie 50,000 Francuzów, 30,000 Anglików i 10,000 Turków.

Baszi-bezuki pod dowództwem generała Yussuff stoją tam także obozem, te nieregularne wojska pobierają żołd francuski, po półtora franka dziennie na głowę, ale z tego muszą sami opędzać wszystkie swe potrzeby.

Generał dywizyi Ney i lekarz pułku, który przed kilkoma dniami wylądował w Gallipoli, umarli na cholere.

„Journal de Constantinople“ z dnia 14. pisze:

Niektóre francuskie i angielskie dzienniki donosiły błędnie, że p. Trouvé-Chauval otrzymał finansową misję od rządu ottomańskiego. Pospieszamy zaprzeczyć temu w sposób najformalniejszy z tym dodatkiem, że p. Trouvé-Chauval nigdy nie miał żadnej misyi od rządu tureckiego. Dla prowadzenia układów względem pożyczki na rachunek rządu ottomańskiego wysłani zostali jak wiadomo panowie Black i Durand do Paryża i do Londynu, gdzie się w obecnej chwili znajdują.

Turecki minister spraw zagranicznych wydał pod dniem 11go lipca następujące memorandum ambasadorów mocarstw zaprzyjaźnionych:

Powzięto już skuteczne środki by zaopatrzenie cesarskiej armii równie jak armii mocarstw sprzymierzonych w należytych czasie niedoznawało trudności. Ale zważywszy zbliżający się czas żniwa, uznano za rzecz potrzebną zakazać chłopom, ażeby niebrali na siebie zobowiązania do dalszych dostaw za zaliczki i uprocentowane pożyczki, w którym-to względzie wydano pisma wizyryalne do władz przynależnych. Ponieważ potrzebną jest rzeczą, ażeby kupcy i kapitaliści, jako poddani mocarstw zaprzyjaźnionych, których ustawicznem zatrudnieniem jest zaliczać pieniądze na procenta, zaniechali podobnych operacji lub kontraktów, przeto wzywa pana wysoka Porta, przesyłając niniejsze memorandum innym ambasadorom, ażebyś pan poddanym Rządu swego nakazał, by się zastosowali do powyższych wymagań.

(A. B. W. Z.)

Donoszą z Konstantynopola d. 15. lipca. Komendant parowej fregaty „Firebrand“ syn admirała Parker poległ przy zdobyciu Suliny, w chwili gdy wylądował.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Wiedeń, „Abendbl. d. Wien. Ztg.“ z dnia wczorajszego pisze: Dowiadujemy się z pewnego źródła, że nadesłane tu dzisiaj nadzwyczajnym kuryerem depesze szczegółowe z Bukaresztu z d. 23. b. m. wieczór i depesze telegr. z d. 26. b. m. nie wspominają nic o bitwie stoczony d. 23. b. m. Przeciwnie okazuje się z tych doniesień, że do 25. b. m. wieczór nie próbowali Turcy wyruszyć z Dzurdzewa, a przeto nie mogła zajść potyczka z wojskiem rosyjskiem.

— „Lloyd“ z d. 30. lipca pisze: Dnia 18. b. m. przywiózł kuryer do Gałacz wiadomość, że trzy okręta angielskie wpłynęły do ujścia Suliny i przejechały bez przeszkody. Ujście Dunaju ma 7 stóp głębokości. — Najbliższe posterunki rosyjskie stoją pod wsią Sunaków, o pół mili od ujścia. Po obydwóch brzegach pod Ismailem i Tulczą sypią Rosyanie szańce i baterje by przeszkodzić dalszemu posuwaniu się floty sprzymierzonej. Rosyjska flotyla Dunaju, którą powszechnie miano za zniszczoną, stoi w trzech oddziałach pod Ibraiła, Reni i Gałaczem. Gałacz fortyfikują silnie a na wyspach Dunaju sypią szańce i baterje.

Tryest, 30. lipca. Subskrypcje wyrosły wczoraj przeszło dziesięć milionów. Pogłoski o wybuchu cholery w państwie kościelnym sprostowano urzędowo.

Fiume, 30. lipca. W całym Komitecie idzie subskrypcja na pożyczkę bardzo pomyślnie. W Buccair zapisano 30,000, w okręgu górniczym 100,000 złr. Gmina Dubarska, jedna z mniej zamożnych subskrybowała 10,000 złr. m. k.

Paryż, 30. lipca. *Monitor* donosi z Bayonne: Proklamacja królewska zwoluje Kortezy. Milicya i część piechoty odbywa straż w pałacu.
(L. k. a.)

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe lwowskie.)

Lwów, 1. sierpnia. Na naszym wczorajszym targu sprzedawano korzec pszenicy po 23r.57k.; żyta 18r.31k.; jęczmienia 16r.36k.; owsa 18r.26k.; kartofli 8r.14k.; — cetnar siana 2r.4k.; okłotów 1r.35k.; — sąg drzewa bukowego 25r.30k., dębowego 22r.15k., sosnowego 18r.40k. w. w.

— Spęd bydła rzeźnego liczył 231 wołów, których w 15 stadach po 7 do 24 sztuk z Dawidowa, Bóbrki, Rozdołu, Lesienic i Łonki na targowicę przypędzono. Z tej liczby sprzedano — jak nam donoszą — na targu 126 wołów na potrzeb miasta, i płacono za sztukę, którą szacowano na 11 $\frac{1}{2}$ kamieni mięsa i 1 kamień łożu, 113r.45k., sztuka zaś, mogąca ważyć 14 $\frac{1}{2}$ kamieni mięsa i 2 kamienie łożu, kosztowała 168r.45k. w. w.

(Ceny targowe w obwodzie tarnopolskim.)

Tarnopol, 17. lipca. Według doniesień handlowych podajemy średnie ceny cerealiów i innych artykułów, jakie były od 1. do 15. lipca na targach w Trembowli Tarnopolu i Zbarażu: korzec pszenicy 9r.50k.—10r.12k.—9r.36k.; żyta 8r.40k.—9r.37k.—8r.18k.; jęczmienia 6r.38k.—5r.19k.—6r.; owsa 6r.—5r.—4r.48k.; hreczki 7r.36k.—6r.18k.—6r.24k.; kartofli w Zbarażu 2r. Cetnar siana 1r.48k.—0—2r.24k.; wełny w Zbarażu 102r. Sąg drzewa twardego 4r.20k.—0—11r., miękkiego w Trembowli 3r.46k. Funt lwowski mięsa wołowego 4k.—4 $\frac{2}{5}$ k.—4 $\frac{1}{5}$ k. Garniec okowity 2r.—2r.24k.—1r.20k. mon. konw.

Kurs lwowski.

Dnia 1. sierpnia.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski mon. konw.	5	44	5	48
Dukat cesarski " "	5	51	5	54
Półimperyal zł. rosyjski " "	10	1	10	4
Rubel srebrny rosyjski " "	1	56	1	57
Talar pruski " "	1	51	1	54
Polski kurant i pięciozłotówka " "	1	25	1	26
Galicyjskie listy zastawne za 100 zr. " "	92	30	92	45

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 1. sierpnia 1854.

	złr.	kr.
Kupiono prócz kuponów 100 po m. k.	92	30
Przedano " " 100 po " "	93	—
Dawano " " za 100 " "	—	—
Żadano " " za 100 " "	—	—

Wiedeński kurs papierów.

Dnia 29. lipca.

		złr.	kr.	w przecięciu
Obligacje długu państwa 5%	za sto	82 $\frac{5}{8}$	1 $\frac{1}{2}$ 3 $\frac{1}{4}$ 7 $\frac{1}{8}$	82 $\frac{11}{16}$
detto z r. 1851 serya B. 5%	"	—	—	—
detto z r. 1853 z wypłatą 5%	"	—	—	—
Obligacje długu państwa 4 $\frac{1}{2}$ %	"	72 $\frac{1}{2}$	5 $\frac{1}{8}$ 3 $\frac{1}{4}$	72 $\frac{5}{8}$
detto 4%	"	—	—	—
detto z r. 1850 z wypłatą 4%	"	—	—	—
detto 3%	"	—	—	—
detto 2 $\frac{1}{2}$ %	"	—	—	—
Pożyczka z losami z r. 1834 "	"	—	—	—
detto z r. 1839 "	"	—	—	—
detto z r. 1854 "	"	87 $\frac{1}{2}$	5 $\frac{1}{8}$ 3 $\frac{1}{4}$	87 $\frac{5}{8}$

Obl. więd. miejskiego banku 2 $\frac{1}{2}$ %	—	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850 5%	—	—
Obl. indemn. Niz. Austr. 5%	—	—
delto krajów koron. 5%	—	—
Akcyje bankowe	1256	1256
Akcyje n. a. Tow. eskp. na 500 złr.	—	—
Akcyje kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.	—	—
Akcyje kolei żel. Glognickiej na 500 złr.	—	—
Akcyje kolei żel. Edynburskiej na 200 złr.	—	—
Akcyje kolei Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej na 250 złr.	—	—
Akcyje Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr.	572	572
Akcyje austr. Lloyd'a w Tryeście na 500 złr.	—	—
Galicyjskie listy zastawne po 4% na 100 złr.	—	—
Renty Como	—	—

Wiedeński kurs weksłów.

Dnia 29. lipca.

					w przecięciu
Amsterdam za 100 holl. złotych	—	—	—	—	2 m.
Augsburg za 100 złr. kur.	125	124 $\frac{1}{2}$	124	123 $\frac{3}{4}$	124 uso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24 $\frac{1}{2}$ fl.	123 $\frac{5}{8}$	1 $\frac{1}{4}$	123	1	123 $\frac{1}{4}$ m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	—	—	—	—	2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	92 $\frac{1}{2}$	1 $\frac{1}{4}$	92	—	92 $\frac{1}{2}$ m.
Lipsk za 100 talarów	—	—	—	—	2 m.
Liwurna za 300 lire toskan.	—	—	—	—	2 m.
Londyn za 1 funt sztrl.	12.14	12	10	8	9 l.
Lyon za 300 franków	—	—	—	—	2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	123	122 $\frac{3}{4}$	1	—	122 $\frac{7}{8}$ m.
Marsylia za 300 franków	—	—	—	—	2 m.
Paryż za 300 franków	146 $\frac{3}{4}$	1	—	—	146 $\frac{3}{4}$ m.
Bukareszt za 1 złoty Para	—	—	—	—	31 T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	—	—	—	31 T. S.
Cesarskie dukaty	—	W.	—	—	Agio.
Ducaten al marco	—	—	—	—	Agio.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 1. sierpnia.

Obligacje długu państwa 5% 83 $\frac{1}{4}$; 4 $\frac{1}{2}$ 73 $\frac{1}{4}$; 4% —; 4% z r. 1850 —; wylosowane 3% —; 2 $\frac{1}{2}$ % 41 $\frac{1}{2}$. Losy z r. 1834 —; z r. 1839 124 $\frac{1}{2}$. Więd. miejski bank. — Akcyje bank. 1258. Akcyje kolei półn. 1703 $\frac{3}{4}$. Glognickiej kolei żelaznej —. Odenburskie —. Budwejskie 271 Dunajskiej żeglugi parowej 575. Lloyd 559. Galie. l. z. w Wiedniu —. Akcyje niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego á 500 złr. — złr.

Amsterdam l. 2. m. —. Augsburg 124 3. m. Genua — l. 2. m. Frankfurt 123 $\frac{5}{8}$ l. 2. m. Hamburg 92 l. 2. m. Liwurna 121 p. 2. m. Londyn 12.8 l. l. 3. m. Medyolan 122 $\frac{1}{4}$. Marsylia — l. Paryż 146 $\frac{1}{2}$ l. Bukareszt —. Konstantynopol —. Agio duk. ces. —. Pożyczka z r. 1851 5 $\frac{1}{8}$ lit. A. —. lit. B. —. Lomb. —. Oblig. indemn. —. Pożyczka z roku 1854 88.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 1. sierpnia.

Ks. Czetwertyński Alojzy, z Krakowa. — Hr. Siemiński Wilhelm, z Jarosławia. — Hr. Komorowski Cypryan, z Lubienia. — P. Trzeński Rudolf, z Brzeżan.

Wyjechał ze Lwowa.

Dnia 1. sierpnia.

P. Zamorski Jan, do Zamość.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 1. sierpnia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Średni stan temperatury do g. 6 zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zrana	27 11 4	+ 11°	+ 18°	połudn.-wsch.	pogoda
2 god. pop.	27 10 6	+ 18°	+ 11°	"	"
10 god. wie.	27 10 2	+ 16°	—	"	pochmurno

TEATR.

W sobotę: Na korzyść p. Franciszka Siegel opera niem.: „Don Pasquale.“

KRONIKA.

W Wiedniu spodziewają się przybycia Jego Mości Króla Portugalii w pierwszych dniach sierpnia — może 2go.

— Cmentarz „Père Lachaise“ w Paryżu jest teraz największy na całym świecie, zwłaszcza że postąpiono nowego placu na dwadzieścia hektarów, tak, że zajmuje już całą stronę północną równiny pod Romainville. Potąd stoi tam już do 30,000 nadgrobków.

— Dnia 4. lipca r. b. wydarzył się nowy wypadek nieszczęśliwy na amerykańskiej kolei żelaznej. Około pół do trzeciej godziny popołudniu powracał koleją Susquehana pociąg złożony z 14 wagonów do Baltimore, przewożąc do 2000 osób, które zgromadziły się w Rider-Grove dla obchodzenia narodowego festynu niepodległości amerykańskiej. Niedaleko stacji „Relay House“ wpadł ten pociąg na inny powracający do Yorku w Pensylwanii. Uderzenie było nader silne, a z-pod strzaskanych wagonów wydobyło 80 trupów i do 100 rannych podróżnych.

— W senacie w Washingtonie przyjęto bil Clayton'a względem skutecznego przytłumienia handlu niewolnikami. — Władze Nowo-Yorskie uznały za rzecz stosowną nie ogłaszać zwykłych wykazów osób zapadłych na cholere.

W Bostonie, Filadelfii a szczególnie w St. Louis, gdzie w jednym tygodniu umarło 207 osób, szerzy się zaraza coraz więcej, a najwięcej grasuje między wychodźcami. — Na kolei żelaznej między Baltimore i Susquehana wydarzył się okropny przypadek; 28 osób straciło życie, a znaczna liczba odniosła rany.

— Bibliomania Anglików nie ustała jeszcze. Na licytacji rzadkich książek, która się niedawno odbyła i 11 dni trwała, płacono bardzo wielkie sumy, n. p. za pierwsze wydanie Szekspira komedii i tragedii (z r. 1623) 250 funtów sztr., za Chaucer'a Canterbury Tales, drukowanego przez Wynkyn de Worde w r. 1498 245 funt. sztr.; za historię of Reynard ye Foxe (druk u Caxton'a w r. 1481) 195 f. szt.; za pierwsze wydanie Craxmer'a Great Bible 121 funt. szt.; za pierwsze protestanckie tłumaczenie biblii Myles'a Coverdale (Zurych 1535) 365 funt. sztr.; za egzemplarz pierwszego wydania Don Quixot'a (Madryt 1605 —15) 30 funt. sztr.; za Orlando Furioso (Vinezia 1520) 43 funt. sztr. itd. Zebrano ogółem 8171 funt. sztr.

Przy dzisiejszej Gazecie Nr. 31. Rozmaitości.